

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmæ Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De vitio ignauia. Cap. XII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46161)

bernatione: iuxta illud Pro. 23. Eris sicut dormiens in medio maris, & quasi sopitus gubernator amisso clauo. Talis animū suum nō recolligit. Dispersus enim & diuisus adeo q̄ nō tenet de se ipso vnā frastam cum alio. Vnde Eccl. 23. Qui docet fatuū quasi qui cōglutinant testā. Testa in minutas partes contracta nō de facili conglutinatur: nec animus hominis dissoluti de facili recolligitur. Est enim tanquam puluis quem proiicit vētus à facie terræ. Si aliquod bonū, vt scientia, vel aliud illi infunditur, nihil in eo retinetur. Est enim velut doliū non ligatum. Vnde Eccl. 21. Cot fatui quasi vas contractum, & omnem sapientiam non tenebit. Ex hac dissolutione sequitur penuria omnium bonorum. Vnde Pro. 19. Anima dissoluta eluriet. Solet autem vitium istud prouenire ex quadam diffidentia de Deo, videntes enim aliqui infirmitatem suam, diffidunt posse se ipsos regere: quia de diuino auxilio non confidunt. Vnde Eccl. 2. Vx dissolutis corde, quia nō credunt Deo, & ideo nō protegentur ab eo.

De vitio incuria.

CAP. XI.

Vndecimū vitium quod pertinet ad acediā, possumus vocare incuriā. Hoc vitio laborat ille, qui suorum debitā curā nō habet. Talis sua nō excolit, culta nō colligit, collecta nō custodit. Notandum q̄ sapientia conseruandi non minus valet ad hoc q̄ aliquis dicitur & abundet, quā sapientia acquirēdi. Vnde quidā: Non minor est virtus, quā querere, parca tueri. Parua vasa quæ nō tenēt, licet abundanter recipiāt, nō tamē implētur: vt patet in cribro. Vasa verò magna quæ tenēt, licet nō ita abundanter recipiant, paulatim replentur. Scriptor vnus totam Bibliam scribendo vno in anno sibi acquirit quod aliquis per totam vitā suā ad discere nō potest. Et tamē aliquis citius vnā propositionē addiscit, quā scriptor scribat vnā dictionē. Sed hoc ideo accidit: quia illud quod addiscitur non memoriter retinetur. Vnde ei qui in studio vellet proficere, summē necessariū est, vt illud quod addisceret pro posse suo memoriæ infingeret: deinde quia memoria labilis est, scriberet illud, & quasi de pergameno aliā sibi memoriā faceret. Parum enim prodest quod equa ita de facili impressiones recipit, quum eas non custodiat.

De vitio ignauia.

CAP. XII.

Do decimū vitium, quod pertinet ad acediā, possumus ignauitiam nominare. Hoc vitio laborat ille q̄ potius eligit in miseriam magna permanere, quā aliquatū laboris fabire. Et possumus assignare duodecim ignauias, q̄ solēt inueniri in hominibus acediosis. Prima est, q̄ homo acediosus poti⁹ eligit carnes

suas comedere, quā labore acquirere quod habeat ad comedendū. Vnde Ecc. 4. Stultus cōplicat manus suas, & comedit carnes suas, dicens: Melior est pugillus cum requie, quā plena vtriusque manus cū afflictione & dolore animi. Acedi olus quodammodo carnes suas comedit, quū potius vult eas attenuari paupertate & inopia quā labore proprio acquirat quod sibi necessarium est.

¶ Secunda est, quod potius eligit fame perire, quā laborē pascendi se velit sustinere. vnde Prou. 26. Abscondit piger manus suas sub axilla, & laborat si ad os suū conuerterit. Oriolus totus famelicus est, vt ostensum est prius. Fames autem eius sedaretur, si operaretur. Vnde quum pigritatur operari vt fames repellatur, quodammodo vult potius se famelicū esse, quā laborē pascendi se sustinere.

¶ Tertia est, quod ipse potius eligit nō lotis manibus mūdare quā ablutione harū aliquantulū laborare. Hęc ignauia manifestē potest videri in eis qui per totū annū comedunt immūdi: quia manus suas, id est, opera sua per confessionē abluere nolūt.

¶ Quarta est, quod cum ipse à dæmonibus ad patibulum infernale trahatur, nō tamen vult se signare cruce pœnitentiæ vt ab eis liberetur.

¶ Quinta est, quod cum stillicidium prauarum cogitationū super oculū cordis cadere sentiat, præ nimia pigritia oculum non auertit, sed à stillicidio eum corrumpi permittit.

¶ Sexta est, quod si ignem praui desiderij super pedē affectus cadere senserit, ipse potius eligit quod ignis pedem suum exurat, quā vt ipse laborem excutiendi ignem sustineat.

¶ Septima est, quod cum Dominus offerat ei bona gratiæ & bona gloriæ, ipse tamen ex pigritia suscipiendi remanet in sua paupertate. Vnde Ecclesiasti. 25. Ante hominem vita & mors, bonum & malum: quod placuerit, dabitur illi.

¶ Octaua est, quod ipse potius eligit in luto per annum permanere, quā inde surgendo aliquantulū laborare. Mira ignauia est, quod aliquis ex pigritia iacet in luto, qui potest iacere in lectulo florido. Vnde Cantu. 1. Lectulus noster floridus.

¶ Nona est, quod postquam ipse posuit vnum pedem, scilicet intellectus vel boni propositi in via mūditiæ, alium tamen pedem, scilicet affectus vel operis, differre mouere per duos annos vel amplius, remanēs in immunditia ex pigritia remouendi illū. Multi enim sunt qui postquam iudicauerūt bonum esse inchoare nouam vitam, & proposuerūt vel uouerunt se ingressuros religionem, tamen differunt multis annis implere illud.

¶ Decima est, quod quum ipse in profundum stultitiæ ceciderit, tamen potius eligit vt stultitia submergat eum, quā vt ad occupationem per quam euadere possit, manum

exten

extendat. Sen. A stultitia nemo emergit, nisi manum porrigat ad laborem. ¶ Undecima est, quod potius eligit per aquam diuitiarum & deliciarum ire ad mortem suam quam aliquantulum laborando per terram siccam pauperari, ad portum peruenire vite. Diuitia & deliciaeque aqua sunt tendentes ad mare inferni. Ideo prohibemur ponere pedem nostrum super aquam. In Psal. ibi: Diuitia si affluant, nolite cor apponere. ¶ Duodecima est, quod ipse potius eligit in carcere immundo in quo ad mortem fematur remanere, quam pro euasione sua laborem exeundi sustinere. Mundus iste carcer est peccati.

De vitio indeuotionis.

CAP. XIII.

Vitium indeuotionis est, tertiumdecimum. Et est indeuotio quaedam ariditas spiritualis. vnde Psal. Anima mea sicut terra sine aqua tibi. Et Num. 11. Anima nostra est arida, nihil respiciunt oculi nostri nisi manna. Prouenit autem ista ariditas multis de causis. ¶ Quandoque ex superbia, quae est mors Gelboe, in quo nec ros nec pluuia descendit. Vnde Ber. loquens in persona illius qui deuotione amisit occasione superbiae, dicit: Ab heri & nudius tertius inuasit me languor animae, & inde hebetudo insolita, quaedam inertia spiritus. Superbia inuenta est in me, & Deus declinavit a seruo suo in ira. Non compungi ad lacrymas queo, tanta est duritia cordis ut non sapiat psalmas non legere libet, non orare delectat, meditationes solitas non inuenio. Ideoque ad opus manuum piger, ad vigilias somnolentus, ad iram praecipuus, ad odium pertinax linguae & gulae indulgentior, securior, & obrusior ad predicationem. Heu omnes mores in circuitu meo visitat dominus: ad me autem non appropinquat. ¶ Quandoque autem prouenit ariditas ista ex defectu cibi spiritualis. vnde Psalmist. Aruit cor meum, quia oblitus sum comedere panem meum. ¶ Prouenit etiam quandoque ex acedia. Cum ceterae creaturae ex otio impingunt, & ex labore attenuentur: anima humana e contrario ex labore impinguatur, & ex otio, & deliciis attonatur. Vnde Prover 13. Vult & non vult piger: anima autem laborantium impinguabitur. Quod ideo accidit, quia opera bona cibi sunt eorum qui ea faciunt. vnde vita spiritualis sustentatur & roboratur. Homines vero qui patiuntur illam spiritualem ariditatem, duri sunt frequenter ad ea quae sunt pietatis, & inflexibiles ad ea quae sunt obedientiae. Dura facilius franguntur, quam flectantur. Si ad ignem tribulationis ponantur, nihil spiritualis pinguedinis emittunt: quia nec gaudent nec gratias agunt, sed statim ardent & exuruntur per impatientiam. Ad modicum statum tentationis igne peccati succenduntur. Ad bo-